విషయం : సంస్కృతం

వారం	పాఠం పేరు – అభ్యసన ఫలితాలు	వనరులు	తరగతి గదిలో చేయవలసిన కృత్యాలు	ఇంటివద్ద చేయదగిన కృత్యాలు	ఐచ్ఛికంగా చేయదగిన కృత్యాలు
1	**लीकहितं मम करणीयम्** కవి పరిచయం,పాఠ్య భాగ ఉ ద్దేశ్యము, పాఠ్యభాగ అర్ధభావం సహితంగా విశ్లేషించి చెప్పడం, పాఠ్యభాగ సారాంశ కథనం, ముఖ్యపదాలకు అర్ధములు.	1. టెక్స్ట్‌బుక్ (పాఠ్యపుస్తకం)	1.పాఠ్యభాగాన్ని చక్కగా పఠనం చేయడం, అర్థాలను వివరించి చెప్పడం, భావాలను చెప్పడం. 2. పాఠ్యభాగ సారాంశాలు, విశ్లేషణాత్మకంగా వివరించడం.	1. విద్యార్థులు పాఠ్యభాగాలను శ్రద్ధగా చదవడం, నూతన పదాలకు అర&థులు రాయడం. 2. పాఠ్యభాగ సారాంశాలు, సొంతమాటలో వ్రాయగలగడం.	1. సమాజికంగా ప్రచురించిన వ్యక్తుల వివరాలను సేకరించండం. 2. నూతన పదాలకు అర్థాలు సేకరించడం.
2	**व्यक्तीरण-सुर्जनात्मकम्** లోకహితం ఎట్లు చేరుతుందో వ్యాసరూపం లోకహితం మమకరణీయం అనే గేయంలో ఉన్న నీతివాక్యాలు రాయండి. **भाषांशा:** సమానాక్షర పదాలు 1. **सततम**, 2.**सागर** 3. **मन।** వ్యతిరేక పదాలు 1. **दितम**, 2. **निज** 3. **सुखम्**		3. పాఠ్యాంశం ఆధారంగా నిర్ధేశ వ్యాసరూప సృజనాత్మక ప్రశ్నలకు జవాబులు వ్రాసే విధంగా తగిన శిక్షణ ఇవ్వడం. 4. ఇతర పదాలకు జవాబుఉ వ్రాసేవిధంగా మార్గనిర్ధేశం	3. విద్యార్థులు ఉ పాధ్యాయునని మార్గనిర్ధేశకత్వంలో వ్యాసరూప, సృజనాత్మక ప్రశ్నలకు జవాబులను వ్రాయగలుగుతాడు. 4. ఉపాధ్యాయుని సూచనలనకు భాషాంశాలలో నిర్ధిష్ట పదాలకు సమానార్థక, వ్యతిరేక పదాలను వ్రాయగల్గడం.	3. సిలబస్‌లో ప్రచురించిన వ్యక్తుల సమాచారాలు 4. లోకహిత చరణం పై మిత్రునికి లేఖ 5. నూతన పదాలకు సమానార్థక, వ్యతిరేక పదాలు వ్రాసి ప్రదర్శించడం.

విషయం : సంస్కృతం

వారం	పాఠం పేరు - అభ్యసన ఫలితాలు	వనరులు	తరగతి గదిలో చేయవలసిన కృత్యాలు	ఇంటివద్ద చేయదగిన కృత్యాలు	ఇచ్ఛికంగా చేయదగిన కృత్యాలు
3	2. **परोपकारम सतां विभूतयः** కవి పరిచయం: విషయావగాహన, కంఠస్థశ్లోక వివరణ సారాంశ కథనం.	1. టెక్స్ట్‌బుక్ (పాఠ్యపుస్తకం)	1. పాఠ్యాంశ శ్లోకాలను భావయుక్తంగా, అర్థవంతంగాను చదవడం. 2. నూతన పదాలకు అర్థాలు వివరణం 3. పాఠ్యభాగ సారాంశ కథనం.	1. విద్యార్థి పాఠ్యాంశ శ్లోకములను అనువాచనం చేయగలగడం.	1. కాళిదాసు రచనలను సేకరించడం, కవి గొప్పదనాన్ని వివరించేవిధంగా నిబంధన
4	కంఠస్థశ్లోకాల పఠనం, భావావకథనం 1. **तमश्वरे** .... 2. **सर्वत्त नो वार्त** .... 3. **शरीर मात्तंण**....		4. కంఠస్థ శ్లోకాలను ఆదర్శపఠనం చేయడం, విషయాన్ని వ్యక్తీకరించడం, భావావిష్కరణ చేయడం, అర్థాలను గ్రహించడం.	2. కంఠస్థ శ్లోకాలను చక్కగా చదువగలగం, వ్యాసాలను సొంతమాటల్లో రాయడం.	2. పాఠ్యాంశంలోని శ్లోకాలను చదివి, వాటి భావాలను రాయడం.
5	వ్యక్తీకరణం/సృజనాత్మకథ 1. రఘుమహారాజు విద్యానతను తెలియజేయు వ్యాసరూప ప్రశ్న 2. కౌత్సుని గురుభక్తిని తెలుపు వ్యాసరూపము. 3. రఘు-కౌత్సుని సంభాషణ		5. విద్యార్థులకు వ్యాసరూప ప్రశ్నలుగా రఘువు వాత్సకతను, కౌత్సుని గురుభక్తిని తెలుపునట్లుగా వ్యాసాలు వ్రాయగలిగే శిక్షణ 6. రఘు కౌత్సుల సంభాషణను వ్రాయడంలో నేర్పరితనాన్ని చూపించడం.	3. విద్యార్థులు సొంతమాటల్లో నిర్దిష్ట వ్యాసరూప ప్రశ్నలకు సృజనాత్మక ప్రశ్నలకు అర్థవంతంగా జవాబులు వ్రాయగలగడం.	3. గురుపూజోత్సవం పై లేఖ 4. పాఠ్యభాగ సారాంశాలు రాయడం.

విషయం : సంస్కృతం

వారం	పాఠం పేరు – అభ్యసన ఫలితాలు	వనరులు	తరగతి గదిలో చేయవలసిన కృత్యాలు	ఇంటివద్ద చేయదగిన కృత్యాలు	ఐచ్ఛికంగా చేయదగిన కృత్యాలు
6	4. భాషాంశాలు: 1. సమానార్ధక పదాలు 2. వ్యతిరేకార్ధ పదాలు 3. సంధి పధాలు 4. సమాసాలు	1. టెక్ట్స్‌బుక్ (పాఠ్యపుస్తకం)	7. ఉపాధ్యాయుడు క్రింది భాషాంశాలకై అవగాహన కల్పించడం. 1. సమానార్థకపదాలు : 1. सायका: 2. दात 2. వ్యతిరేకపదాలు: 1. अनुमती 2. अन्धरार: 3. वृद्धि 3. సంధి పదాలు: 1. क्षितीशाम् 2. महर्षि 3. सर्वोप्रकारक्षमम् 4. సమాసపదాలు–విగ్రహపదాలు 1. अशुभम 2. अचिन्तभित्वा 3. अविच्छना	4. విద్యార్థులు భాషాంశాలకు సంబంధించిన ప్రశ్నలకు జవాబులను ఉపాధ్యాయుల సూచనలతో వ్రాయగలగడం.	5. పాఠ్యభాగంలోని ముఖ్యపదాలకు సమార్ధనాక పదాలకు,వ్యతిరేక పదాలను విడదీయడం, సమాస పదాలకు విగ్రహవాక్యాలు రాయడం చేయాలి.

విషయం : సంస్కృతం

వారం	పాఠం పేరు - అభ్యసన ఫలితాలు	వనరులు	తరగతి గదిలో చేయవలసిన కృత్యాలు	ఇంటివద్ద చేయదగిన కృత్యాలు	ఐచ్ఛికంగా చేయదగిన కృత్యాలు
7 8	3. **स्वावलम्बनम्** కవి పరిచయం: పాఠ్యభాగ ఉద్దేశ్యం,పాఠ్యభాగ పఠనం, సారాంశ కథనం మరియు నూతన పదాలకు అర్థాలు వివరించడం. **व्यक्तीकरण सर्जनात्मकता** వ్యాపారి పుత్రునికి కల్గిన జ్ఞానం గురించి వ్యాసరూప ప్రశ్న. మీ పాఠశాలలో స్వావలంబనతో విద్యార్థిని ప్రశంసిస్తూ సృజనాత్మకంగా ప్రశ్న **भाषाशां** 1. **समानार्थक पर्वा** 1. **व्यापैरा** 2. **जम्बुक:** 3. **तनय** 4. **उद्यमीन** 5. **सिंह** 2. **सन्धय:** 1. **विजोदरम्** 2. **भयाकुल** 3. **स्ववलम्बनम्**	1. టెక్స్ట్‌బుక్ (పాఠ్యపుస్తకం)	1. ఉపాధ్యాయుడు కవి పరిచయాన్ని పాఠ్యభావ ఉద్దేశాన్ని వివరించడం. 2. పాఠ్యభాగాన్ని చదవడం, అర్థవివరణ, భావావిష్కరణ చేయడం. సారాంశ కథనం. 3. ఉపాధ్యాయుడు సూచించినవిధంగా పాఠ్యభాగాన్ని ఆధారం చేసి అవి వ్యాసరూప, సృజనాత్మక ప్రశ్నలకు జవాబులకు వ్రాయగలిగేవిధంగా మార్గనిర్దేశకం. 4. భాషాంశాలకు సంబంధించి సూచించిన పదాలకు సమానార్థయిక పదాలు వ్రాయగలిగే విధంగా శిక్షణ అందించడం. 5. సంధి పదాలను విడదీయగల సామర్థ్యాన్ని పెంపొందింపజేయడం.	1. విద్యార్థులు పాఠ్యభాగాన్ని చక్కగా చదువగలుగుతారు. 2. నూతన పదాలకు అర్థాలు గ్రహిస్తారు. 3. విద్యార్థులు సూచించిన విధంగా వ్యాసరూప సృజనాత్మక ప్రశ్నలకు సొంతమాటల్లో జవాబులు రాయగలగడం. 4. భాషాంశాలకు సంబంధించిన సమానార్థక, వ్యతిరేక పదాలకు జవాబులు వ్రాయగల్గడం. 5. సంధి పదాలను విడదీయగల నైపుణ్యాన్ని ప్రదర్శించగలగడం.	1. స్వావలంబన ఆవశ్యకతను తెలుపుతూ ఒక పదంకు అర్థం చెప్పడం. 2. పాఠ్యభాగ సారాంశాన్ని సొంతమాటల్లో రాయడం. 3. స్వావలంబన ద్వారా పొందే లాభాలను వివరించుట 4. స్వయంకృషితో ఎదిగిన వ్యక్తుల వివరాలు సేకరించడం. 5. పాఠ్యభాగంలోని నూతనపదాలకు

విషయం : సంస్కృతం

వారం	పాఠం పేరు - అభ్యసన ఫలితాలు	వనరులు	తరగతి గదిలో చేయవలసిన కృత్యాలు	ఇంటివద్ద చేయదగిన కృత్యాలు	ఐచ్ఛికంగా చేయదగిన కృత్యాలు
	3. **सन्धय:** 1. **सवेन्द्रियाइम** 2. **देशोपयनानि** 3. **चत्वार्येतालि**	1. టెక్స్ట్‌బుక్ (పాఠ్యపుస్తకం)	5. ఉపాధ్యాయుడు పాఠ్యచిత్రం ఆధారంగా సూచించిన భాషాంశాలకు చెందిన పదాలకు సముచితమైన జవాబుల వ్రాయగలిగే సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడం.		1. సంస్కృతంలోని నీతి శ్లోకాలను సేకరించడం. 2. సంస్కృతంలోని నీతి వాక్యాలు సేకరించడం. 3. సంస్కృతంలోని నీతి వాక్యాలకు గ్రహించడం. 4. జంతువుల గొప్పదనాన్ని, అపకారాన్ని తెలియజేయుట 5. పాఠ్యపుస్తంలోని ముఖ్యమైన పదాలకు సమానార్థక, వ్యతిరేకార్థక పదాలను రాయడం.

విషయం : సంస్కృతం

వారం	పాఠం పేరు - అభ్యసన ఫలితాలు	వనరులు	తరగతి గదిలో చేయవలసిన కృత్యాలు	ఇంటివద్ద చేయదగిన కృత్యాలు	ఐచ్ఛికంగా చేయదగిన కృత్యాలు
9	4. **वयं शिक्षम तिर्भग्ययः** కవి పరిచయం పాఠ్యభాగ ఉద్దేశ పఠనం 1 నుండి 4 శ్లోకాలు, అర్థభావాలు వివరంగా. కంఠస్థ శ్లోకాలు అధ్యయనం	1. టెక్స్ట్‌బుక్ (పాఠ్యపుస్తకం)	1. చాణుక్యుని కవి పరిచయం, వివరించడం. 1 నుండి 4 శ్లోకాలను భావయుక్తంగా చదివి, వివరించడం. కంఠస్థ శ్లోకాలు అధ్యయనం ప్రధానోత్పాదకంగా చేయడం.	1. విద్యార్థులు కవిపరిచయం గ్రహిస్తారు. మొదటి నాలుగు అర్థాలకు దోహదపరిచేవిధంగా చదివి,భావాలు గ్రహిస్తారు. 2. కంఠస్థ శ్లోకాలకు చక్కగా అధ్యయనం చేస్తాడు.	1. సంస్కృతంలోని నీతి శ్లోకాలను సేకరించడం. 2. సంస్కృతంలోని నీతి వాక్యాలు సేకరించడం. 3. సంస్కృతంలోని నీతి వాక్యాలకు గ్రహించడం.
10	5,6,7 శ్లోకాల అధ్యయనం, కంఠస్థ శ్లోక వివరణ, భావిష్కరణ. కంఠస్థ శ్లోకాల అధ్యయనం		2. ఉపాధ్యాయుడు 5,6,7 శ్లోకాలను భావయుక్తంగా చదవడం, భావావిష్కరణ చేయడం, విద్యార్థులతో సులభంగా మాట్లాడే సామర్థ్యాన్ని కల్గియుండటం 3. ఉపాధ్యాయుడు స్వీయరచనలో భాగంగా వ్యాసరూప ప్రశ్నగా పరిసరాల్లో జీవించే జంతువుల వ్యవహారాన్ని పరిశీలించి సొంతమాటల్లో రాయగలిగే సామర్థ్యాన్ని కలిగించడం.	3. 5,6,7, శ్లోకాలకు చక్కగా చదువగలుగుతారు. శ్లోకాల భావాలను గ్రహిస్తారు. 4. వ్యాసరూప సృజనాత్మక అంశాలకు చెందిన ప్రశ్నలకు జవాబులు వ్రాయగల్గుతారు. 5. విద్యార్థులు భాషాంశాలకు చెందిన అంశాలను జవాబులు ఉపాధ్యాయుడు మార్గనిర్దేశకత్వం రాయగల్గుతాడు.	4. జంతువుల గొప్పదనాన్ని, అపకారాన్ని తెలియజేయుట 5. పాఠ్యపుస్తంలోని ముఖ్యమైన పదాలకు సమానార్థక, వ్యతిరేకార్థక పదాలను రాయడం.
11	**व्यक्तीकरणत्रसर्जनात्मकता** వ్యాసరూప, సృజనాత్మక ప్రశ్నల అధ్యయనం, విగ్రహ విశ్లేషణ				

విషయం : సంస్కృతం

వారం	పాఠం పేరు – అభ్యసన ఫలితాలు	వనరులు	తరగతి గదిలో చేయవలసిన కృత్యాలు	ఇంటివద్ద చేయదగిన కృత్యాలు	ఐచ్ఛికంగా చేయదగిన కృత్యాలు
12	**भाषांश:** 1. **समानार्थकपदाशि:** 1. **गर्दभः** 2. **उवा** 3. **सिंह** 4. **बकः** 2. **व्यतिरेख पदम्** 1. **उत्यानाम्** 2. **आत्मस्थम्** 3. **उपणाम्** 4. **बन्धुभि**	1. టెక్స్ట్‌బుక్ (పాఠ్యపుస్తకం)			

విషయం : సంస్కృతం

వారం	పాఠం పేరు - అభ్యసన ఫలితాలు	వనరులు	తరగతి గదిలో చేయవలసిన కృత్యాలు	ఇంటివద్ద చేయదగిన కృత్యాలు	ఐచ్ఛికంగా చేయదగిన కృత్యాలు
13 14	1. **वृद्दीपदिशः** కవి పరిచయం పాఠ్యభాగ ఉద్దేశ పఠనం, పాఠ్యభాగ వివరణ, పాఠ్యభాగ సారాంశ కథనం మరియు నూతన పదాలకు అర్థాలు **व्यक्तीकरण-सर्जनात्मकता** పాఠ్యభాగ సారాంశాన్ని వ్యాసరూపకంగా రాయగల్గుతారు. భారతదేశ రక్షణ కోసం శివాజీ చేసిన ప్రయత్నం గురించి సృజనాత్మక వ్యాసం. **भाषांशः** 1. **सन्धयउ** 1. **स्वागतम्** 2. **एकत्तैव** 3. **वुत्तापि** 4. **बकः** 2. **समासउ** 1. **रमानायः** 2. **सातारामण** 3. **उज्ञालम्** 4. **नीलोत्पलम** ५. **भीमार्जुना.**	1. టెక్స్ట్‌బుక్ (పాఠ్యపుస్తకం)	1. పాఠ్యభాగ కవిపరిచయం, ప్రక్రియను వివరించడం. 2. పాఠ్యభాగ సారాంశాన్ని, వివరించడం. 3. పాఠ్యభాగాన్ని, ఆదర్శవంతంగా చదవడం. 4. ఉపాధ్యాయుడు వ్యాసరూప, సృజనాత్మక పై విద్యార్థులకు మార్గనిర్దేశం చేయడం. 5. భారతదేశ రక్షణ కోసం శివాజీ చేసిన ప్రయత్నాన్ని గురించి నిబంధన వ్రాయడం,విద్యార్థులకు శిక్షణ ఇవ్వడం. 6. భాషాంశాలకు సంబంధించిన పదాలకు జవాబులు వ్రాయగలిగే సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడం.	1. విద్యార్థులు పాఠ్యభాగాన్ని వ్యాసరూపకంగా చదువుతారు. 2. పాఠ్యభాన్ని సారాంశాన్ని గ్రహించడం, 3. నూతన పదాలకు అర్థాలు గ్రహించడం. 4. విద్యార్థులు వ్యాసరూప, సృజనాత్మక అంశాలకు చెందిన ప్రశ్నలకు జవాబులను వ్రాయగల్గుతారు. 5. భాషాంశాలకు సంబంధించిన అంశాలకు జవాబులను ఉపాధ్యాయుని సూచనలతో వ్రాయగలగడం.	1. పాఠ్యాంశాలు వ్రాయడం. 2. శివాజీ వ్యక్తిత్వాన్ని సొంతమాటల్లో రాయడం. 3. శివాజీ మంచితనం గురించి రాయడం. 4. శివాజీ, రామదాసు, వద్దురాల స్వభావాన్ని రాయడం. 5. పాఠ్యాంశాలలోని పదాలకు పర్యాయపదాలను, వ్యతిరేక పదాలకు గుర్తించడం.

విషయం : సంస్కృతం

వారం	పాఠం పేరు - అభ్యసన ఫలితాలు	వనరులు	తరగతి గదిలో చేయవలసిన కృత్యాలు	ఇంటివద్ద చేయదగిన కృత్యాలు	ఐచ్ఛికంగా చేయదగిన కృత్యాలు
15 16	1. **विवकध्वति:** వివేకానందుని పరిచయం పాఠ్యభాగ వివరణ విగ్రహ విశ్లేషణ సారాంశ కథనం 1. **व्यक्तीकरण-सर्जनात्मकता** 1. వ్యాసరూప-సృజనాత్మక ప్రశ్నల అధ్యయనం 2. వివేకానందుని వ్యక్తిత్వాన్ని ప్రశంసిస్తూ వ్యాసరూప ప్రశ్న 3. వివేకానందుని వ్యక్తిత్వాన్ని ప్రశంసిస్తూ మిత్రునికి లేఖ **भाषांश:** 1. **समानार्थकपदालि** 1. **कीर्ति** 2. **बुहि** 3. **विचार:** 2. **व्यतिरेकपदानि:** 1. **सफलम** 2. **शक्त:** 3. **धर्म** 4.**सबल** 3. **सन्धय:** 1. **नरेंद्रह** 2. **अत्यन्तम्** 3. **तेनैंव** 4. **जनीपयोगि** 4. **समास्य:** 1. **नरेंद्रह** 2. **अर्शग:** **3. गीतापठनम्**	1. టెక్స్ట్‌బుక్ (పాఠ్యపుస్తకం)	1. ఉపాధ్యాయునిచే వివేకానందుని వ్యక్తిత్వాన్ని తెలియజేయడం. 2. పాఠ్యభాగాలను, ఆదర్శవంతంగా చదవడం 3. పాఠ్యభాగ ఆధారంగా నిర్దేశించిన వ్యాసరూప సృజనాత్మక ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడానికి విద్యార్థులకు సూచనలు, మార్గనిర్దేశ ఇవ్వడం 4. భాషాంశాలకు సంబంధించిన నూతన పదాలకు సమానార్థక, వ్యతిరేక పదాలు రాయడం. 5. సంధి పదాలను విడదీయడం, సమాస పదాలకు విగ్రహవాక్యాలు రాయడంలో నైపుణ్యాన్ని పెంపొందింపజేయుట	1. విద్యార్థులు పాఠ్యభాగాన్ని దోషరహితంగా చదువగలగడం. 2. నూతన పదాలకు అర్థాలు గ్రహించడం. 3. విద్యార్థులు పాఠ్యభాగంలోని వ్యాసరూప సృజనాత్మక ప్రశ్నలకు జవాబులను ఉపాధ్యాయుని మార్గనిర్దేశకత్వంలో వ్రాయగలగడం. 4. నిర్దేశించిన భాషాంశాలకు సంబంధించిన పదాలకు జవాబులను రాయగలగడం. 5. సంధి పదాలను విడదీయగలగడం, సమాస పదాలకు విగ్రహవాక్యాలు రాయడం.	1. వివేకానందుని చరిత్ర గురించి వ్రాయడం. 2. వివేకానందుని సందేశాలను స్వీకరించడం. 3. వివేకానందుని సూక్తులకు నానార్థాలు వ్రాయడం. 4. పాఠ్యాంశాలలోని ముఖ్య పదాలకు సమానార్థక, వ్యతిరేక పదాలను విభజన చేయడం.

విషయం : సంస్కృతం

వారం	పాఠం పేరు – అభ్యసన ఫలితాలు	వనరులు	తరగతి గదిలో చేయవలసిన కృత్యాలు	ఇంటివద్ద చేయదగిన కృత్యాలు	ఐచ్ఛికంగా చేయదగిన కృత్యాలు
17 18	1. **व्याकरणांशाः** 1. **राजन्** 2. **भवतं** 3. **शब्दों** విభక్తి పూర్వకంగా శబ్ద రూపాలను గ్రహించడం 1. **किहत्** 2. **तद् (पुंलिंग)** సవిభక్తికంగా శబ్దరూపాలను గ్రహించడం	1. టెక్స్ట్‌బుక్ (పాఠ్యపుస్తకం)	1. ఉపాధ్యాయునిచే హలంత పుల్లింగ శబ్దాలై. ...... లను విభక్తిపూర్వకంగా ఆదర్శపఠనం చేసి అవగాహన కల్పించుట 2. ఉపాధ్యాయునిచే హలంత పుల్లింగ శబ్దమైన ..... ను శ్బమైన ..... శబ్దాన్ని విభక్తి పూర్వకంగా బోధించుట.	1. రాజీవ్ , భవన్ శబ్దాలకు దోహతరహితంగా చదువగలిగే సామర్థ్యాన్ని పొందడం. 2. విద్యుత, దాత్ శబ్దాలకు విభక్తిపూర్వకంగా చదువగలగడం	1. శబ్దాలను దోహరహితంగా వ్రాయడం. 2. శబ్దాలను దోహరహితంగా రాయడం. 3. 'వధ' ధాతువును ఐదు లకారాల్లో రాయడం. 4. 'హంసధాతువుకు ఐదు లకారాల్లో రాయడం.
19 20	1.**धातुरूपाणि** **परस्मैपदि** - **वंद धातुरूपाणि** ఐదు లకారాలు **परस्मैपदि** **हस धातुरुपाणि** ఐదు లకారముల రూపాలు		3. ఉపాధ్యాయునిచే 'వధ' ధాతువునకు ఐదులకారాల్లో రూపాలకు గ్రహింపజేయడం, దదివించడం. 4. పరెస్మ విధాయరూపమైన 'హస' ధాతువును ఐదులకారాల్లో బోధించడం, చదివించడం.	3. విద్యార్థి 'వధ' ధాతువు యొక్క ఐదు లకారాలను చదవగలగడం, ధాతు పరిజ్ఞానం పొందడం 4. విద్యార్థి 'హిస' ధాతువులు దోహరహితంగా చదువగలిగే సందర్భాన్ని పొందడం.	

पत्रम् – 1 विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
1	ध्येयपथिक साधक – * भरतमातुः वैभवसम्पादनमेव भारतीयस्य सर्वस्यापि ध्येयम् इति विभावयन्ति ।	पाठ्य पुस्तकम्	* गीतं सुन्दरतया गापयति । * समाजपोषकाः , समाजपोषिताः इत्यादि पदानि विपुलयति । * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसराः सूचनाः ददाति ।	ल.स.प्र. – * समाजपोषिताः वयम् इत्यस्य भावःकः * स्वार्थलेपनं विना यत्कृतं हि ततच्चिरं इति विषये भवतामभिप्रायं विवृण्वन्तु । व्या. स. प्र. – * ध्येयपथिकसाधकः कार्यपथे कथं साधयति ? स.स.प्र. – * एतादृशं स्वीयं गीतमेकं लिखन्तु । उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्नुवन्ति।	ल.स.प्र. – * कार्यं भवन्तः कथं समापयन्ति * सिंहकुलसमुद्भवाः इति कथने कवेः अभिप्रायः कः ? व्या. स. प्र. – * अस्मात् पाठात् भवन्तः किं ज्ञातवन्तः ? स.स.प्र. – अवुनादः * సత్ప్రవర్తనంబు సౌఖ్యంబు-- गृहकार्यानुगुणं छात्रः एतान् शिष्टप्रश्नान् स्वयं समादधति ।
2, 3, 4	श्लोकरत्नानि – * छात्रेषु नैतिकमूल्यानि अभिवर्धन्ते । * विविध ग्रन्थान् , कवीन् उद्दिश्य जानन्ति । * श्लोकाः कण्ठस्थीकुर्वन्ति । * विशेषतया 3, 5, 7 श्लोकानां भावाः लेखितुं प्रभवन्ति ।	पाठ्य पुस्तकम् विविधग्रन्थानि	अ. ल.स.प्र. – * परिशुद्धाबुद्धिः किं करोति ? * सतां चेष्टितं कीदृशं भवति ? * सम्पदः कीदृशं पुरुषं वरयन्ते ? ल. स. प्र. – * गुणाः पूजास्थानम् इति विषये भवतामभिप्रायः कः ? * यद्धात्रा निजफालपट्टलिखितम् इत्यस्य श्लोकस्य भावं स्वीयवाक्यैः लिखन्तु ? * सहसा विदधीत न क्रियां किमर्थमिति लिखन्तु । व्या. स. प्र. –	ल.स.प्र. – * समाजपोषिताः वयम् इत्यस्य भावःकः * स्वार्थलेपनं विना यत्कृतं हि ततच्चिरं इति विषये भवतामभिप्रायं विवृण्वन्तु । व्या. स. प्र. – * ध्येयपथिकसाधकः कार्यपथे कथं साधयति ? स.स.प्र. – * एतादृशं स्वीयं गीतमेकं लिखन्तु ।	ल.स.प्र. – * कार्यं भवन्तः कथं समापयन्ति * सिंहकुलसमुद्भवाः इति कथने कवेः अभिप्रायः कः ? व्या. स. प्र. – * अस्मात् पाठात् भवन्तः किं ज्ञातवन्तः ? स.स.प्र. – अवुनादः * సత్ప్రవర్తనంబు సౌఖ్యంబు--

पत्रम् – 1 विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
			* तृष्णां छिन्दि इति श्लोकेन सज्जानानां चेष्टितं ज्ञातम् । अद्यतनकाले जनानां चेष्टितं कथमस्तीति स्वीयवाक्यैः लिखन्तु स.स.प्र. – अनुवादः * లేచి నిలబడు , ధైర్యంగా ----- उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्नुवन्ति।	उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्नुवन्ति।	गृहकार्यानुगुणं छात्रः एतान् शिष्टप्रश्नान् स्वयं समादधति ।
5,6,7	मेघसन्देशः – * प्राचीनभारतीयभौगोलिकस्थितीन् अवगमन्ति । * छात्रेषु काव्यस्य रसास्वादनक्षमता अभिवर्धते । * 4 , 5 , 8 , 15 श्लोकानां प्रतिपदार्थान् लेखितुं प्रभवन्ति ।	पाठ्य पुस्तकम् मेघसन्देशः च	* मेघसन्देशकावयस्य पूर्वकथां कथयति । * कवेः कालिदसस्य वर्णनावैभवं ज्ञपयति। * मेघसन्देशान्तर्गतानि प्रदेशानि प्रस्तुत भौगोलिकप्रपञ्चेन तोलयति । * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसराः सूचनाः ददाति ।	अ.ल.स.प्र. * यक्षः किमर्थं रामगिर्याश्रमेषु वसति ? * यक्षः कीदृशं मेघं ददर्श ? * उज्जयिनी कीदृशी ? ल.स.प्र. * सन्देशः नाम कः? सः कति प्रकारकः? *आषाढमासे भवतः परिसरप्रदेशाः कथं भवन्ति ? *भूमौ शेषान् स्वर्गभोगान् अनुभवति इति कवि वर्णनस्य भावः कः ? व्या.स.प्र. – * पाठस्य सारांशं स्वीयवाक्यैः लिखन्तु । स.स.प्र. – * भवद्भिः दृष्टं किमपि क्षेत्रं कमपि मार्गं वा वर्णयन्तःमित्रेभ्यः लेखं	अ.ल.स.प्र. * ब्रह्मावर्तदेशः कं विषयं सूचयति ? * कैलासपर्वतः कथमस्ति ? ल.स.प्र. – * एतस्मिन् पाठे भवतामिष्टाः श्लोकाः के ? किमर्थम् ? * मेघसन्देशः नामश्रवणेन भवत्सु कीदृशी भवना जाता ? व्या.स.प्र. – * कवेः कालिदासस्य शैली वर्णनानैपुण्यं च निरूपयन्तः एकं निबन्धं

पत्रम – 1 सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	विषयम – संस्कृतम संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
				लिखन्तु । इति प्रश्नाः समादधति । उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्नुवन्ति।	लिखन्तु । स.स.प्र. – अनुवादः * పుష్పలావర్తకములనే-- गृहकार्यानुगुणं छात्रः एतान् शिष्टप्रश्नान् स्वयं समादधति ।
8,9	परमो धर्मः – * मातापित्रोः सेवनमेव परमो धर्मः इति भवना छात्रेषु अभिवर्धते । * ऐतिहासिकग्रन्थाध्ययने अभिरुचिः उदेति ।	पाठ्य पुस्तकम् महाभरतग्रन्थं च	* महाभारतकथां संक्षेपेण कथयति । * कवेः महर्षेः व्यासस्य परिचयं करोति । * धर्मव्याधस्य प्रवर्तनां वर्णयति । * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसराः सूचनाः ददाति ।	अ.ल.स.प्र. – * व्यासस्य पितरौ कौ ? व्यासेन विरचित महाभारतप्रशस्तिः का ? * कौशिकः बलाकां किमर्थं दग्धामकरोत् ल.स.प्र. – * गृहिण्या व्याधेन च दिव्यदृष्टिः कथं प्राप्ता ? * कोपो पापस्य कारणं किमर्थम् ? व्या.स.प्र. – * भवतां दृष्टौ उत्कृष्टधर्मः कः? किमर्थञ्च? स.स.प्र. – अनुवादः * పూర్వం శ్రవణకుమారుడనే పేరు కల उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्नुवन्ति।	अ.ल.स.प्र. – *व्याधस्य पितृसेवां विशदयन्तु। * कौशिकधर्मव्याधयोः मध्ये प्रवृत्तं सम्भाषणं लिखन्तु । ल.स.प्र. – * कौशिकः बलाकां किमर्थं दग्धामकरोत् ? *यः क्रोधमोहौ त्यजति तं देवा ब्रह्मणं विदुः अस्य भावःकः? व्या.स.प्र. – * पाठस्य सारांशं स्वीयवाक्यैः लिखन्तु । स.स.प्र. – *पाठस्य सारांशं संभषणरूपेण लिखन्तु । गृहकार्यानुगुणं छात्रः एतान् शिष्टप्रश्नान् स्वयं समादधति ।

पत्रम् – 1 विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
10,11,12	द्रौपदीपरिदेवना – * स्त्रीवैदुष्यं जानन्ति । * कवेः भारवेः कवितावैभवं परिशीलयन्ति ।	पाठ्य पुस्तकम् किरातार्जुनीयम् च	* महाभारतकथायां प्रस्तुतकथासन्निवेशं ज्ञापयति । *द्रौपद्याः पूर्ववृत्तान्तंकथयति * कवेः भारवेः अर्थगौरवं श्लोकेषु दर्शयति । * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसराः सूचनाः ददाति ।	अ.ल.स.प्र. * युधिष्ठिरः राज्यं कथं परित्यक्तवान् ? * जनाः कीदृशस्य जनस्य वश्याः भवन्ति ? कथम् ? ल.स.प्र. – * द्रैपदी किमर्थं दुःखिता अभूत् ? * मानिनां पराभवः कथं उत्सवः भवति ? किमर्थं द्रौपदी एवमुक्तवती ? व्या.स.प्र. – * द्रैपद्याः परिदेवनां स्वीयवाक्यैः लिखन्तु स.स.प्र. – अनुवादः * విద్య నిగూఢ గుప్తమగు విత్తము- उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्नुवन्ति।	अ.ल.स.प्र. * केषां पराजयः भवति ? ल.स.प्र. – * व्रजन्ति ते मूढधियः पराभवं भवन्ति मायाविषु ये न मायिनः इति वाक्यं भवन्तः कथं समर्थयन्ति ? व्या.स.प्र. – * पाण्डवान् पूर्ववैभवं वर्णयन्तु। स.स.प्र. – * द्रौपद्याः पात्रम् एकपात्र अभिनयरूपेन अभिनीयताम्। गृहकार्यानुगुणं छात्रः एतान् शिष्ठप्रश्नान् स्वयं समादधति ।

पत्रम् – 1 विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
13	भक्तिरेव गरीयसी – * भगवन्तं भक्त्या वशं करणीयम् । न तु धनेन इति जानन्ति । * देव विषये गर्वं त्यजन्ति । * भगवतः अर्चनविषये रुचिः उदेति ।	पाठ्य पुस्तकम् श्रीकृष्णतुलाभरम् चलचित्र प्रदर्शनम्	* भागवतपुराणस्य परिचयं करोति । * रुक्मिणी – सत्यभामादि पौराणिकपुरुषाणां परिचयं करोति । * प्रस्तुतपाठ्यभागकवेः परिचयं करोति । * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसराः सूचनाः ददाति ।	अ.ल.स.प्र. - * पाठस्यास्य रचयितारमुद्दिश्य लिखन्तु। * रुक्मिणी सत्यभामां किमुक्तवती ? * नारदस्य सकाशात् स्वपतिं श्रीकृष्णं प्राप्तुं रुक्मिणी किं कृतवती ? ल.स.प्र. – * सत्यभामा घटे बहूनि आभरणानि स्थापितवती । तथापि श्रीकृष्णस्य घटः उपरि नागतः किमर्थम् ? * नारदः श्रीकृष्णं प्रतिदातुं कृष्णेन समान निष्क्रयं किमर्थं पृष्टवान् । व्या.स.प्र. – * भगवतः विषये कीदृशी भावना भवेत् ? कीदृशी भावना न भवेत् ? स.स.प्र. – अनुवादः * ఓ స్వామీ! శ్రీ కృష్ణా! నేను------ उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्नुवन्ति।	अ.ल.स.प्र. * कृष्णं प्रत्यर्पयितुं नारदः कीदृशं नियमं कल्पितवान् ? * वीथ्यां हरेः विक्रयणसन्दर्भे सत्यभामा आत्मानं किमुक्तवती ल.स.प्र. – * पाठ्यांशस्य भक्तिरेवगरीयसि इति शीर्षिका युज्यते वा ? कारणानि लिखन्तु । व्या.स.प्र. – * पाठ्यांशानुसारेण सत्यभामा पात्रस्य स्वभावं विशदयन्तु। स.स.प्र. – अनुवादः * रुक्मिणी तुलसीदलेन श्रीकृष्णं तोलितवती । श्रीकृष्णस्य विमुक्तिं उपायान्तरेण दर्शयन्तः कथापरिवर्तनं कृत्वा पुनः लिखन्तु । गृहकार्यानुगुणं छात्राः एतान् शिष्टप्रश्नान् स्वयं समादधति ।

पत्रम् – 1 विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
14,15,16	चाणक्यनीतिः – * छात्रेषु नैतिकमूल्यानि अभिवर्धन्ते । * नीतिश्लोकानाम् अध्ययने रुचिः उदेति । * आचार्य चाणक्यस्य विषये परिचयं प्राप्नुवन्ति । * श्लोकाः कण्ठस्थीकुर्वन्ति । * विशेषतया 4 , 5 , 12 , 15 श्लोकाना भावाः वक्तुं प्रभवन्ति ।	पाठ्य पुस्तकम् चाणक्य नीतिः	* मुद्राराक्षसादीनां कथा कथनेन आचार्य चाणक्यस्य परिचयं करोति । * श्लोकाः सुन्दरतया गापयति * श्लोकानां भावाः बोधयति । * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसराः सूचनाः ददाति ।	अ.ल.स.प्र. * पुरुषः कैः परीक्षितः भवति ? * अभ्यासेन के न लभ्यन्ते ? * सन्तोषः कुत्र कर्तव्यः कुत्र न कर्तव्यः इति लिखन्तु ? ल.स.प्र. – * सुखार्थी चेत् त्यजेत् विद्याम् इति श्लोकस्य भावं लिखन्तु । * यथा राजा तथा प्रजाः इति सूक्तिः कस्मिन् सन्दर्भे प्रयुज्यते इति लिखन्तु। व्या.स.प्र. – * चाणक्यीतिश्लेकाः समाजं कथम् उपकुर्वन्तीति लिखन्तु । स.स.प्र. – * चाणक्यनीतिश्लेकानां महत्वं विवृण्वन्तः भवन्मित्राय पत्रं लिखन्तु । उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्नुवन्ति।	अ.ल.स.प्र. * कः बान्धवः इति सविवरणं लिखन्तु ? * अनर्थस्य कानि कारणानि भवन्ति ? ल.स.प्र. – * जलमन्नं सुभाषितम् इत्येतानि यथार्थरत्नानि इति वक्तुं कारणानि कानि ? * अध्ययने आनन्दः, आर्जितधने तृप्तिः न भवति चेत् किं सम्भवतीति विवृवन्तु व्या.स.प्र. – * गुणः , रूपं शीलं कुलञ्च कथं भूषयते इति विवृण्वन्तु ? स.स.प्र. – अनुवादः * నీలో అనంత శక్తి ఉంది - गृहकार्यानुगुणं छात्रः एतान् शिष्ठप्रश्नान् स्वयं समादधति ।

पत्रम् – 1 विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
17,18	अष्टावक्रः – * बालकेषु श्रद्धा – दीक्षा – विद्यार्जन – पितृभक्त्यादि गुणाः वर्धन्ते । * आमहाभारतं पठितुं उत्सुकाः भवन्ति * महाभारतान्तर्गताः उपकथाः ज्ञातुं अभिलषन्ति ।	पाठ्य पुस्तकम् महाभारतम् – वनपर्वम्	* मुद्राराक्षसादीनां कथा कथनेन आचार्य चाणक्यस्य परिचयं करोति । * श्लोकाः सुन्दरतया गापयति * श्लोकानां भावाः बोधयति । * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसराः सूचनाः ददाति । * व्यासं वसिष्ठनप्तारं---- इत्यादिना व्यासं परिचयं करोति । * श्लोकाः सुन्दरतया गायति। * कथां रसभरितं पाठयति । * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसराः सूचनाः ददाति ।	अ.ल.स.प्र. * कहोडः कः ? * उद्दालकः शिष्यसेवया सन्तुष्टः सन् किं कृतवान् ? * गर्भस्थः शिशुः किमवदत् ? ल.स.प्र. – * पुत्रशापश्रवणानन्तरं मातुः सुजातायाः स्थितिः कीदृशी ? * स्वपुत्रः बन्दिनं शास्त्रवादे जित्वा पण्डितान् जलनिमज्जनात् रक्षितवान् इति ज्ञात्वा कहोडः कीदृशीम् अनुभूतिं प्राप्तवान् ? व्या.स.प्र. – * अष्टावक्रः कथं बन्दिनः अहङ्कारं नाशितवान् ? स.स.प्र. – * बालस्य अष्टावक्रस्य वैशिष्ठ्यम् स्वीयवाक्यैः कथा कथारूपेण लिखन्तु उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्नुवन्ति।	अ.ल.स.प्र. * अष्टावक्रः श्वेतकेतुश्च कुत्र किमर्थं जग्मतुः ? * अष्टावक्रः जनकमहाराजं किं प्रार्थितवान् । ल.स.प्र. – * नक्षणाणीव सविता नाशयामि इत्यस्य अर्थः कः ? कस्मिन् सन्दर्भे इदं वाक्यमुक्तम् ? व्या.स.प्र. – * पुत्रसंरक्षणे णातुः दायित्वं लिखन्तु । स.स.प्र. – अनुवादः * తన కోపము తన శత్రువు -- गृहकार्यानुगुणं छात्रः एतान् शिष्ठप्रश्नान् स्वयं समादधति ।

पत्रम् – 1 विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
19	छन्दः – * श्लोकरचनायां च्छन्दो नियमान् जानन्ति । * च्छन्दसोपेतं श्लोकं रचयितुं उत्सुकाः भवन्ति ।	पाठ्य पुस्तकम् वृत्तरत्नाकरम्	* शिखरिणी * मन्दाक्रान्ता * वंशस्थम् * मालिनी उपाध्यायः एतानि वृत्तानि सोदाहरणं , सविवरणं पाठयति ।	* छात्राः उपाध्यायोक्तरीत्या एतानि वृत्तानि अन्य उदाहरणैः सह अभ्यासं करोति । * एतेषां वृत्तानां लक्ष्य , लक्षणनि कण्ठस्थी कुर्वन्ति ।	
20	अलङ्कारः – * काव्यरचनायां विभिन्नान् अलङ्कारान् जानन्ति। * ज्ञातान् अलङ्कारान् नित्यव्यवहारे अपि प्रयोगं कुर्वन्ति । संक्षिप्तपदसूची – 1. अ.ल.स.प्र. – अति लघु समाधानप्रश्नाः 2. ल.स.प्र. – लघुसमाधानप्रश्नाः 3. व्या. स.प्र. – व्यासरूप समाधानप्रश्नाः 4. स.स.प्र. – सर्जनात्मक समाधानप्रश्नाः	पाठ्य पुस्तकम् कुवलयानन्दम्	* दीपकालङ्कारः * उल्लेखालङ्कारः * अप्रस्तुतप्रशंसालङ्कारः * दृष्टान्तालङ्कारः उपाध्यायः एतान् अलङ्कारान् सोदाहरणं ,सविवरणं चापि पाठयति ।	* छात्राः उपाध्यायोक्तरीत्या एतान् अलङ्कारान् अन्य उदाहरणैः सह अभ्यासं करोति । * एतेषां अलङ्काराणां लक्ष्य , लक्षणनि कण्ठस्थी कुर्वन्ति ।	

पत्रम् – 2 | विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
1, 2	हिरण्यकवृत्तान्तः – * कथाप्रसङ्गेण छात्रेषु नैतिकमूल्यानि अभिवर्धन्ते । * जीवने धनस्य प्राधान्यं अवबुध्यते । * तस्य धनस्य सद्विनियोगं चापि अवबुध्यते ।	पाट्य पुस्तकम् हितोपदेशः	* अस्य पाठस्य कवेः नारायणपण्डितस्य , ग्रन्थस्य हितोपदेशस्य परिचयं करोति । * नागदन्त , उत्प्लुत्योत्प्लुत्य इत्यादि कठिनपदानां विवरणपुरस्सरं पाठं पाठयति। * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसराः सूचनाः ददाति ।	अ. ल.स.प्र. – * धनग्रहणानन्तरं कीदृशं हिरण्यकम् अपश्यत् चूडाकर्णः ? * बुद्धिमान् कान् न प्रकाशयेत् ? ल.स.प्र. – * सन्मित्ररहितस्य जीवनं शून्यं किमर्थम् * कृपणस्य धनं कथं नष्टं भवति ? व्या. स. प्र. – * हिरण्यकवृत्तान्तः कथां स्वीयवाक्यैः लिखन्तु ? स.स.प्र. – अवुनादः * జింక, నక్క స్నేహితులు ---- उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्नुवन्ति।	अ. ल.स.प्र. – * वीणाकर्णः धनबाहुल्य विषये किमुक्तवान् ? *संसारविषवृक्षस्य रसवत्फले के ल.स.प्र. – * वयं धनिनः कथं भवामः ? * अगर्वं ज्ञानं दुर्लभं किमर्थम् ? व्या. स. प्र. – * कस्य जीवनं मनणसदृशं भवति ? स.स.प्र. – * पाठस्थानि सूक्तिवाक्यानि लिखन्तु । गृहकार्यानुगुणं छात्रः एतान् शिष्टप्रश्नान् स्वयं समादधति ।
3,4	देशभूषाहि – भारती * भाषा नाम न केवलं मानवजीवनसाधनमेव किन्तु सांस्कृतिकविकासस्य देशोन्नतेः साधनमिति छात्राः अवबुध्यन्ति । * भाषां नित्यव्यवहारपथमानेतुम् आश्रयणीयान् उपायान् छात्राः अभिजानन्ति ।	पाट्य पुस्तकम्	* प्रस्तुतपाठस्य कवेः विश्वासस्य परिचयम करोति * इस्रेल् देशस्य सास्कृतिकवर्णनेन छात्रान् पाठोन्मुखान् करोति । * हिब्रूभाषोद्यमिनः एलिसरस्य कथां छात्राः स्वयं अवगन्तुं अवसरसूचनाः ददाति । * ओदकान्तम् , शरणम् इत्यादि कठिनपदानां	अ. ल.स.प्र. – * एलिसरस्य मातुलः तं किमर्थं गृहात् बहिष्कृतवान् ? * हिब्रूभाषायाः विषये यहूद्यानां भवना कीदृशी ? * पाठस्य रचयितुः परिचयं लिखन्तु ? ल. स. प्र. – * शिशोः प्रसवसमये भवत्या	अ. ल.स.प्र. – * बेनन्झियोनः किमर्थं स्वपितरि द्वेषभावनां प्रास्रवान् * कदाचित् एलिसरस्य मित्र पिनेस् भवत्पुत्रं बलिपशुं मा करोतु इत्युक्तवान् । तदा

पत्रम् – 2 विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
			विवरणपुरस्सरं पाठं पाठयति। ⁎ पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । ⁎ उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसराः सूचनाः ददाति ।	कोऽपि शब्दः न करणीयः इति एलिसरः परिचारिकां कठोरं सूचयति। तत्र कारणं किम् ? ⁎ बालाः व्यवहारभाषां कथं शिक्षन्ते ? व्या. स. प्र. – ⁎ शिशोः मातृभाषाधिगमने मातापित्रॄणां प्राधान्यं कीदृशम् ? स.स.प्र. – ⁎ नित्यव्यवहारे संस्कृतभाषां वदन्तु इति यथा एलिसरः प्रचारं कृतवान् तथा भवन्तः अपि संस्कृतविषये जनान् सूचयितुं करपत्रमेकं रचयन्तु । उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्नुवन्ति।।	एलिसरः किमुक्तवान् ? ल. स. प्र. – व्या. स. प्र. – ⁎ भाषां व्यवहारपथांनेतुं के के उपायाः आश्रयणीयाः ? स.स.प्र. – अनुवादः ⁎ నా పేరు మామిడి చెట్టు --- गृहकार्यानुगुणं छात्रः एतान् शिष्ठप्रश्नान् स्वयं समादधति ।

पत्रम् – 2 विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
3,4	देशभूषाहि – भारती * भाषा नाम न केवलं मानवजीवनसाधनमेव किन्तु सांस्कृतिकविकासस्य देशोन्नतेः साधनमिति छात्राः अवबुध्यन्ति । * भाषां नित्यव्यवहारपथमानेतुम् आश्रयणीयान् उपायान् छात्राः अभिजानन्ति ।	पाट्य पुस्तकम्	* प्रस्तुतपाठस्य कवेः विश्वासस्य परिचयम करोति * इस्रेल् देशस्य सास्कृतिकवर्णनेन छात्रान् पाठोन्मुखान् करोति । * हिब्रूभाषोद्यमिनः एलिसरस्य कथां छात्राः स्वयं अवगन्तुं अवसरसूचनाः ददाति । * ओदकान्तम् , शरणम् इत्यादि कठिनपदानां विवरणपुरस्सरं पाठं पाठयति। * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसराः सूचनाः ददाति ।	अ. ल.स.प्र. – * एलिसरस्य मातुलः तं किमर्थं गृहात् बहिष्कृतवान् ? * हिब्रूभाषायाः विषये यहूद्यानां भवना कीदृशी ? * पाठस्य रचयितुः परिचयं लिखन्तु ? ल. स. प्र. – * शिशोः प्रसवसमये भवत्या कोऽपि शब्दः न करणीयः इति एलिसरः परिचारिकां कठोरं सूचयति। तत्र कारणं किम् ? * बालाः व्यवहारभाषां कथं शिक्षन्ते ? व्या. स. प्र. – * शिशोः मातृभाषाधिगमने मातापित्रूणां प्राधान्यं कीदृशम् ? स.स.प्र. – * नित्यव्यवहारे संस्कृतभाषां वदन्तु इति यथा एलिसरः प्रचारं कृतवान् तथा भवन्तः अपि संस्कृतविषये जनान् सूचयितुं करपत्रमेकं रचयन्तु । उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्नुवन्ति।।	अ. ल.स.प्र. – * बेनन्झियोनः किमर्थं स्वपितरि द्वेषभावनां प्राप्तवान् * कदाचित् एलिसरस्य मित्रं पिनेस् भवत्पुत्रं बलिपशुं मा करोतु इत्युक्तवान् । तदा एलिसरः किमुक्तवान् ? ल. स. प्र. – व्या. स. प्र. – * भाषां व्यवहारपथांनेतुं के के उपायाः आश्रयणीयाः ? स.स.प्र. – अनुवादः * నా పేరు మామిడి చెట్టు --- गृहकार्यानुगुणं छात्राः एतान् शिष्ठप्रश्नान् स्वयं समादधति ।

पत्रम् – 2 विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
5,6,7	शकुन्तलापतिगृहप्रस्थानम् – * मानवमृसम्बन्धानां महत्वम् अवगच्छन्ति छात्राः । * छात्रेषु नाटकरसास्वादनक्षमता अभिवर्धते । * कालिदासनाटकरचनाशैलीम् अवगच्छन्ति छात्राः । * श्लोकचतुष्टयं कण्ठस्थीकुर्वन्ति छात्राः ।	पाठ्य पुस्तकम् अभिज्ञान शाकुन्तलम्	* अभिज्ञानशाकुन्तलम् नाटकस्य कथां कथयति । * कवेः कालिदसस्य पात्रचित्रणं ज्ञपयति। * श्लेकचतुष्टयं कण्ठस्थं कारयति । * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसर सूचनाः ददाति ।	अ.ल.स.प्र. * सपशुष्यपरिदत्तेव विद्या अशोचनीयासि मे संवृत्ता इति प्रियंवदा किमर्थमुक्तवती ? * गौतम्या शकुन्तलायै दत्तः आसीर्वादः कः ? ल.स.प्र. * पतिगृहे वधूः कथं व्यवहरेत् ? *प्रियंवदा शकुन्तलायाः स्वगृहत्यागसमये प्रकृतेः अवस्थां कथं वर्णयति ? व्या.स.प्र. – * पतिगृहप्रापणसमये लोके सामान्यजनैः अनुभूयमानं दुःखं वर्णयन्तु । स.स.प्र. – अनुवादः * అపజయాలను లెక్కపెట్టకు. అవి---- उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्नुवन्ति।।	अ.ल.स.प्र. * कण्वः वनदेवतास्वरूपान् तरून् उद्दिश्य किमुक्तवान् ? * कण्वः शकुन्तलां किमुपदिष्टवान् ? ल.स.प्र. – * नाटके शकुन्तला वृक्षरक्षणे श्रद्धामकरोत् । भवान् / वृक्षरक्षणाय किं करोति ? व्या.स.प्र. – * कण्वपात्रस्य वैशिष्ट्यं लिखन्तु । स.स.प्र. – * अस्मिन् पाठे विद्यमानानि सूक्तिवाक्यानि सङ्ग्रह्य लिखन्तु । गृहकार्यानुगुणं छात्रः एतान् शिष्ठप्रश्नान् स्वयं समादधति ।

पत्रम् – 2 विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
8	शब्दाः – गो, वधू, मधु धातवः – मिल, इष्	पाठ्यपुस्तकम्	शब्दाः, धातवः छात्रैः अनुवाचयति ।	छात्राः शब्दान्, धातून् च कण्ठस्थीकुर्वन्ति ।	गो, वधू, मधु सदृशान् शब्दान् स्वयं वक्तुं प्रयत्न कुर्वन्ति ।
9, 10	अणुशास्त्रज्ञः कणादमहर्षिः – * छात्रेषु वैज्ञानिकचिन्तनं अभिवर्धते । * छात्रेषु प्राचीनभारतीयशास्त्राणां चरित्रे तेषाम् आविष्कारेषु आदरभावनायाः विकासो भवति ।	पाठ्य पुस्तकम्	* भरताय प्राचीन वैज्ञानिकान् स्मारयति । * भारतीय वेदसाहित्यम परिचयं करोति । * वैशेषिकदरिशनस्य प्रणेतुः कणादस्य कथां छात्राः स्वयं अवगन्तुं अवसरसूचनाः ददाति । * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसराः सूचनाः ददाति ।	लब्धम् ? * गुरुणा सह गुरुकुलछात्राः पर्वतसमीपं गत्वा कणादं किमसूचयन् ? * षट् भावपदार्थाः के ? ल.स.प्र. – * भारतीयजनानां चिन्तनम् अतीव उन्नतमासीत् । तत् कथमिति लिखन्तु ? * गुरुः कदा सन्तुष्यति ? व्या.स.प्र. – * आधुनिकविज्ञनस्यमूलं प्राचीनभारतीयशास्त्राणि इति कथनं समर्थयन्तु ? स.स.प्र. – * कणादगृहं गतस्य शिष्यस्य कणादमातापित्रोः च मध्ये सम्भूतं सम्भाषणं विपुलतया लिखन्तु । उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्नुवन्ति।।	अ.ल.स.प्र. – * पर्वतप्रदेशः कथमस्ति ? * कणादः स्वकीय वैशेषिकदर्शने परमाणुविभाजनं कथं प्रतिपादितवन् इति लिखन्तु ल.स.प्र. – * यस्य आसक्तिः यस्मिन् पदार्थे अधिका भवति तिन स एव पदार्थः लभ्यते इति अंशं अनुभवपूर्वकं लिखन्तु ? व्या.स.प्र. – * पाठस्य सारांशं स्वीयवाक्यैः लिखन्तु । स.स.प्र. – अनुवादः * మేఘనాథ్సాహా 1893 లో -- गृहकार्यानुगुणं छात्रः एतान् शिष्टप्रश्नान् स्वयं समादधति ।

पत्रम् – 2

विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
11,12	चन्द्रापीडस्य विद्याभ्यासः – * संस्कृतसाहित्ये गद्यरचनायाः स्वरूपरिचयः भवति । * प्रचीनकालिकानां विद्यानां नामानि छात्राः जानन्ति ।	पाठ्य पुस्तकम् कादम्बरी	* कादम्बरी कथां संक्षिप्ततया कथयति । * पाठे विद्यमानस्य प्रत्येकस्यापि पदस्य अर्थम् ज्ञापयति । * कवेः बाणस्य गद्यरचनाशैलीं दर्शयति । * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसर सूचनाः ददाति ।	अ.ल.स.प्र. * चन्द्रापीडेन गुरुकुले अधीतासु विद्यासु आधुनिकविद्याः काः ? * कवेः बाणस्य परिचयम् लिखन्तु ? ल.स.प्र. – * अद्य फलितम् अनेकजन्मान्तरोपात्तम् अवदातं कर्म इति शुकनासः किमर्थमुक्तवान् इति विवृण्वन्तु ? * कतिपयमासान् गृहात् दूरे स्थितान् स्वपुत्रान् दृष्ट्वा तेषां मातापितरः कीदृशीं प्रतिक्रियां पुरदर्शयन्ति ? व्या.स.प्र. – * चन्द्रापीडस्य विद्याभ्यासमधिकृत्य लिखन्तु । स.स.प्र. – अनुवादः * విద్యను అందించువాడు గురువు --- उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्नुवन्ति।।	अ.ल.स.प्र. * चन्द्रापीडाय कृतानां संस्काराणांनामानि लिखन्तु ? *चन्द्रापीडस्य काञ्चन सद्गुणान् लिखन्तु । ल.स.प्र. – * विद्या ददाति विनयम् एतत् वाक्यम् अनुसृत्य चन्द्रापीडं वर्णयन्तु ? व्या.स.प्र. – * प्राचीनकालिकानां विद्यानां स्वरूपं वर्णयन्तु। स.स.प्र. – * भवदीयपाठशालायां प्रतिभाशालिनम् एकं विद्यारथिनमुद्दिश्य लिखन्तु । गृहकार्यानुगुणं छात्रः एतान् शिष्ठप्रश्नान् स्वयं समादधति ।

पत्रम् – 2 विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
13 , 14	कीं जलम् उत्तमम् – * छात्राः श्रममहत्वम् अवगच्छन्ति । * छात्राः श्रमकरणार्थम् अभिप्रेरन्ति । * छात्राः श्रामिकान् सम्मानयन्ति ।	पाठ्य पुस्तकम्	* अस्य पाठस्य पवेः डा. माधवी जोषी महोदयस्य परिचयं करोति। * श्रमस्यमहत्वम् इतिहाससमाद्यमेन ज्ञापयन्तीं कथां छात्राः स्वयं अवगन्तुं अवसरसूचनाः ददाति । * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसर सूचनाः ददाति ।	अ.ल.स.प्र. - * वनभोजनार्थं के के गजाः। * कः पवित्रः स्वेदः ? ल.स.प्र. – * भवान् श्रामिकजनान् कथं संभवयति ? * न हि श्रान्तस्य ऋते सख्याय देवाः अमुं विषयं भवन्तः कथं समर्थयन्ति । व्या.स.प्र. – * कीं जलम् उत्तमम् पाठस्य सारांशं स्वीयवाक्यैः लिखन्तु ? स.स.प्र. – अनुवादः * శ్రమ అనే పునాది పైనే ------ उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्व्नुवन्ति।।	अ.ल.स.प्र. *मतङ्गमहर्षेः आश्रमःकुत्रास्ति? * रामः किमर्थं पुष्पाणि नमस्कृतवान् ? ल.स.प्र. – * अस्य पाठस्य अन्यां शीर्षिकां सूचयन्तु।कारणानि लिखन्तु1। व्या.स.प्र. – * श्रमैकजीवनसौन्दर्यं नाम किम् ? अस्मिन् विषये भवताम् अभिप्रायं लिखन्तु । स.स.प्र. – * भवतः पाठशालाभ्युवृद्धिकार्ये के के जनाः किं किं दायित्वं वहन्तीति सूची कुर्वन्तु । गृहकार्यानुगुणं छात्रः एतान् शिष्ठप्रश्नान् स्वयं समादधति ।

पत्रम् – 2 विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
15	शठं प्रति शाठ्यम् – * छात्रेषु सामाजिकदुराचाराणां विषये ज्ञानवर्धनं भवति । * पारिवारिकसमस्यानामवबोधनम् प्रतिस्पन्दनगुणवर्धनम् भवति । * गृहे उत्तरदायित्वस्य स्वीकरणाभ्यास वर्धनं भवति ।	पाठ्य पुस्तकम्	* समाजे प्रभूतानां कानिचन सामाजिकदुराचाराणां नामानि छात्रैः वाचयति । * तैरिव प्रस्तुतसमाजे विद्यमानानि कानिचन सामाजिकदुराचाराणि छात्रैः वाचयित्वा वरदक्षिणानिर्मीलनार्थं एषः पाठः समुपस्थापितः इति पाठं प्रस्तावयति । * वरदक्षिणानिर्मूलनार्थं संरचितां एतां कथां छात्राः स्वयं अवगन्तुं अवसरसूचनाः ददाति । * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसर सूचनाः ददाति ।	अ.ल.स.प्र. * श्रीनिवासः किं चिन्तयन् आसीत् ? * वरः कीदृशः इति वीरभद्रः कथयति ? ल.स.प्र. – * पिता गृहं विक्रीयापि पुत्र्याः विवाहं कारयितुम् इच्छति ।पिता किमर्थम् एवं चिन्तयति ? कारणानि लिखन्तु । * मातापितरौ क्लेशं सोढ्वा अपि बालेभ्यः सन्तोषं प्रदातुमिच्छतः । भवन्तः तौ प्रसादयितुं किं कर्तुं शक्नुवन्ति । व्या.स.प्र. – * शठं प्रति शाठ्यम् पाठस्य सारांशं स्वीयवाक्यैः लिखन्तु । स.स.प्र. – * वरदक्षिणानिर्मूलनाय समाजे पत्रिकायां सम्पादकीयं विरच्य प्रदर्शयन्तु इति पत्रिका सम्पादकाय लेखं लिखन्तु । उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्व्नुवन्ति।	अ.ल.स.प्र. * वरस्य पिता विवाहं किमर्थम् अङ्गीकृतवान् ? * श्रीनिवाससय उत्तरदायित्वं किम् ? सः कथं तस्य जीवनं यापयति ? ल.स.प्र. – * वरदक्षिणायाः विषये भवतः अभिप्रायं लिखन्तु ? * श्रीधरेण कृतं कार्यं समाचीनं /असमीचीनं वा ? कथमिति लिखन्तु ? व्या.स.प्र. – * वरदक्षिणानिर्मूलनाय समाजे कीदृशं परिवर्तनम् आवश्यकमिति लिखन्तु ? स.स.प्र. – * वरदक्षिणानिर्मूलनाय कानिचन घोषणवाक्यानि लिखन्तु । गृहकार्यानुगुणं छात्राः एतान् शिष्टप्रश्नान् स्वयं समादधति ।

पत्रम् – 2 विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
16	शब्दाः – भिषक् , विद्वन् धातवः – गण , कथ	पाठ्य पुस्तकम्	शब्दाः , धातवः छात्रैः अनुवाचयति ।	छात्राः शब्दान् , धातून् च कण्ठस्थीकुर्वन्ति ।	भिषक् , विद्वन् सदृशान् शब्दान् स्वयं वक्तुं प्रयत्नं कुर्वन्ति ।
17	भिषजो भैषज्यम् – * मनुष्येण धनावाप्तये निर्धनेषु निरादारः न प्रदर्शनीयः इति जानन्ति * अपितु विपत्सु धनिकनिर्धनभेदं विना सर्वेषामपि यथाशक्ति सहाय्यं करणीयं इति अवगच्छन्ति । * पुल्लेलश्रीरामचन्द्रराव् महोदयस्य कविताशैल्या स्वयं कथाः रचितुम् उत्साहिताः भवन्ति ।	पाठ्य पुस्तकम् महाभारतम् – वनपर्वम्	* अस्य पाठस्य कवेः डा. पुल्लेल श्रीरामचन्द्रराव् महोदयस्य परिचयं करोति। * समसमाजे आदरःदर्शनीयः इति ज्ञापयन्तीं कथां छात्राः स्वयं अवगन्तुं अवसरसूचनाः ददाति । * कथां रसभरितं पाठयति । * पाठान्ते विद्यमानानि अभ्यासकार्याणि कारयति । * उपाध्यायः प्रतिदिनं गृहकार्यरूपेण मुख्यप्रश्नानि दत्वा छात्रैः स्वयं समाधानं लेखयितुं अवसर सूचनाः ददाति ।	अ.ल.स.प्र. * वृद्धः युवानं किमवदत् ? * विवाहविषये वेङ्कटरावस्य अभिप्रायः कः इति लिखन्तु ? * पितुः विषये वेङ्कटरावस्य प्रवृत्तिः कथम् आसीत् ? ल.स.प्र. – *ग्रामीणानां सहृदयत्वमधिकृत्य लिखन्तु * विवाहो नाम वणिग्व्यवहार एव एतत् वेङ्कटरावस्य अभिप्रायः। विवाह विषये भवतः अभिप्रायः कः? विवाहानन्तरम् आदर्शजीवनाय किम् आवश्यकम् ? व्या.स.प्र. – * वेङ्कटरावस्य स्वभावचित्रणं कुर्वन्तु ? स.स.प्र. – * समिष्टिकुटुम्बजीवने स्त्रीमां प्राधान्यम् अदिकृत्य दशवाक्यानि लिखन्तु । उपाध्याय सूचनानुगुणं छात्राः एतान् मुख्यप्रश्नान् समाधातुं शक्व्नुवन्ति।।	अ.ल.स.प्र. * नूतनायाः श्रियः फलम् किम्? * वेङ्कटरावस्य विद्याभ्यासः कथम् अभवत् ? ल.स.प्र. – व्या.स.प्र. – * नीचैः गतिः सहजा जलस्य न तु ऊर्ध्वगतिस्तु तस्य , अयं भावः अस्मिन् पाठे द्योत्यते । अस्य विश्लेषणं कुर्वन्तु । स.स.प्र. – * पाठस्य पठनानन्तरं जाताम् अनुभूतीं व्यक्तीकुर्वन्तः एकं लेखं मित्राय लिखन्तु । गृहकार्यानुगुणं छात्रः एतान् शिष्टप्रश्नान् स्वयं समादधति ।

पत्रम् – 2 विषयम् – संस्कृतम्

सप्ताहसंख्या	पाठस्य नाम - अभ्यसनाफलितानि	संसाधन	पाठशालाकार्यम्	गृहकार्यम्	स्वीयकार्यम्
18	कर्तृ – कर्मणि वाक्यानि * वाक्य निर्माणे प्रावीण्यं प्राप्नुवन्ति । संश्लिषटवाक्यानि * वाक्य संयोजने नैपुण्यं प्राप्नुवन्ति ।	पाठ्य पुस्तकम्	* उपाध्यायः कर्तृवाक्यं कर्मणिवाक्यरूपेण , कर्मणि वाक्यं कर्तृवाक्य रूपेण कथं परिवर्तनीयमिति सोदाहरणं पाठयति । * वाक्यद्वयं दत्तेन प्रत्ययेन कथं संयोजनं करमीयम् इति पाठयति ।	* छात्राः उपाध्यायोक्तरीत्या पाठान्तेषु विद्यमानानि कर्तृकर्मणि वाक्योदहरणानि अभ्यासं कुर्वन्ति । * छात्राः उपाध्यायोक्तरीत्या पाठान्तेषु विद्यमानानि संश्लिष्टवाक्योदहरणानि अभ्यासं कुर्वन्ति ।	* पाठेषु विद्यमानानि कर्तृकर्मणि वाक्यानि अन्विष्य अभ्यासं कुर्वन्ति ।
19	व्युत्पत्तिपदानि – * केषाञ्चन पदानां व्युत्पत्यर्थानि जानन्ति । कालपरिवर्तनम् - * वाक्यनिर्माणे दक्षतां प्राप्नुवन्ति । प्रत्ययाः – *छात्राःप्रकृति प्रत्यययोजनां जानन्ति।	पाठ्य पुस्तकम्	* उपाध्यायः पाठान्तेषु विद्यमानानि व्युत्पत्यर्थकपदानि पाठयति। * उपाध्यायः वर्तमानकालतः भूतकालं , भूतकालतः भविष्यत्कालं,भविष्यत्कालतः वर्कमानकालं कथं परिवर्तनं करणीयमिति सोदाहरणं पाठयति । * उपाध्यायः प्रकृति प्रत्यय योजनां पाठयति ।	* छात्राः उपाध्यायोक्तरीत्या व्युत्पत्यर्थकपदानि कण्ठस्थी कुर्वन्ति । * छात्राः कालपरिवर्तनानि अभ्यासं कुर्वन्ति । *छात्राः प्रकृति प्रत्यययोजनामभ्यसन्ति।	
20	शब्दाः – यद् शब्दस्य लिङ्गत्रयम् । धातवः – जनि, विद्	पाठ्य पुस्तकम्	छात्राः शब्दान् , धातून् च कण्ठस्थीकुर्वन्ति ।	भिषक्, विद्वन् सदृशान् शब्दान् स्वयं वक्तुं प्रयत्नं कुर्वन्ति।	

संक्षिप्तपदसूची –
1. अ.ल.स.प्र. – अति लघु समाधानप्रश्नाः
2. ल.स.प्र. – लघुसमाधानप्रश्नाः
3. व्या. स.प्र. – व्यासरूप समाधानप्रश्नाः
4. स.स.प्र. – सर्जनात्मक समाधानप्रश्नाः